

Mit tegyek, ha megakad? (Tanácsok szülőknek dadogás esetén)

- **Beszéljenek nyugodtabban, lassabban, dallamosan, hangsúlyosan.**
- Ne beszéljenek túl hangosan.
- **Türelmesen hallgassák meg gyermekeiket. Ne azt figyeljék, hogyan, hanem azt, hogy mit mond.**
- A gyermek ne kapjon negatív visszajelzést beszédével kapcsolatban. Fogadjuk el gyermekünk kezdeti beszédügyetlenségét! Ne mondja gyerekének, hogy dadog! Ne hívja fel a figyelmét a "hibáira". Jobb kerülni az ilyen megjegyzéseket: „gondold át! vegyél nagy levegőt! nyugodj meg!” stb. Ha a gyermek izgatott, inkább csak simítsuk meg a karját, mondhatjuk, hogy "ühümm", "igen". Ne szakítsuk félbe! Ne sietessék a gyermeket (a siettetés fokozza a feszültséget)!
- **A beszélgetés családi szabályai a közös étkezéskor.**
- Örömteli közös élmények, élménymegosztás, meghallgatás.
- Amikor az anya a gyermek nyugtalanságát, beszédbeli megakadásait észleli gyermekének, ismétlje meg természetes, kissé megváltoztatott formában.
- Tartsák a természetes szemkontaktust gyermekükkel, amíg beszél, ezzel is érzékeltessék, hogy figyelnek rá. Nézzünk gyermekünkre beszéd közben, amikor hozzánk beszél, ha akadozik vagy szünetet tart, akkor se nézzünk félre, beszéd közben vegyük ölbe, simítsuk meg a karját.
- Legyen időnk gyermekünkre, ha beszél, forduljunk felé. Ha nincs elég időnk abban a pillanatban, akkor mindenképpen nevezünk meg egy időpontot, amikor csakis rá figyelünk majd.
- Az anya fáradtnak látja a gyermeket, beszéltesse kevesebbet. Ne ismételtessék! Ne produkáltassák! Ne legyen kötelező beszámolás az óvodai történekekről!
- **Várjanak egy pillanatot, mielőtt válaszolnak. Ezzel is nyugodt beszédpéldát nyújtva.**
- Minél több időt töltsenek el gyermekeikkel beszélgetve és játszva. Bábozzunk, szerepjátékozzunk, bújócskázunk, építsünk bunkert, ringassuk, olvassunk mesét neki, mondjunk verseket, mondókákat, énekeket vele együtt...! Használják fel a gazdag magyar gyermekirodalom verseit a beszédritmus fejlesztésére. Az énekléshez hasonlóan emeljék ki a ritmust mozgással és hangsúlyozással.
- **Közös olvasás,** képeskönyvek nézegetése jó alkalom a meghitt, kellemes együttlétre, amelynek során a szókincsbővítésre, a nyelvi formák elsajátítására, gyakorlására is lehetőség kínálkozik.
- **Keressenek lehetőséget nap mint nap arra, hogy gyermekük érezze, fontos számukra, és elfogadják őt.**
- Ha a gyermek nyugtalan, sír vagy kiabál, az anya nyugtassa meg kedves türelemmel. Engedje, hogy a gyermekben az izgalom "lefusson". Adjunk minél több lehetőséget neki a feszültségek levezetésére: futkározás, ugrálás, pocskolás, kézzel festés, gyurmázás, homokozás, zenére mozgás, ugrálás, bokszolás, labdadobálás esetleg lovaglás ...
- Teremtse meg a nyugodt légkört. Kerülje a stresszes helyzeteket, a túlzott kommunikációs nyomást. Ne veszekedjenek a gyermek előtt!
- Ne beszéljünk a gyermek előtt (még akkor sem, ha látszólag nem figyel oda) a beszédével kapcsolatos aggodalmainkról.
- **Ha gyermeke akkor beszél önhöz, amikor valamivel el van foglalva, mondja meg neki, hogy most nem tud ránézni, de figyelmesen hallgatja, amit mond.**

- **Önbizalmának fokozására** találják meg azt a területet, amelyen a gyermek különösen jól teljesít: például rajz, ének, építés stb. Szánjanak időt ezekre a tevékenységekre, gyakoroljanak közösen. A jó teljesítmény és az elismerés nagyban hozzájárul a megfelelő önértékeléshez, amely közvetve a beszédhiba miatt kialakuló átmeneti nehézségek leküzdésében is segít. Fontos, hogy a gyermek gondolatvilágát pozitívvá formáljuk, önbizalmukat, biztonságérzetüket növeljük.
- Amikor a gyermek el akar valamit mesélni, édesanya üljön mellé, és úgy hallgassa. Az így nyert biztonságérzet növeli beszédkedvét, nyugodtabban, lassabban, meggondoltabban lesz képes beszélni. Ne fejezzék be szavait, ne beszéljenek helyette, hagyják befejezni mondatait.
- **Napzáró beszélgetés.** A nap befejezéseként olyan eseményekről beszéljünk, amelyek különösen jelentősek voltak a számukra.
- Kisgyermeknél hasznos a „Jóéjtmesék”. A legjobb jó éjtmesék nyugodt, varázslatos történetek, melyek segítenek a pihentető elalvásban, ellazítják a gyerekeket, tökéletesek a napi rutin lezárásához. Fontos, hogy a mese befejezése mindig feloldás legyen!

Minden gyermek más és más, a leírtak csupán általános tanácsok! Legjobb, ha a gyermekkel foglalkozó szakemberrel – logopédus, pszichológus – beszélnek róla, hogyan tudja gyermekének a leghatékonyabb segítséget nyújtani.

Homoki Józsefné
gyógypedagógus-logopédus

Felhasznált irodalom:

- Tóthné Aszalai Anett (2022.05.24- előadás)
- Bodnár Judit (2024. 03.12- előadás)
- <https://fpsz.hu/dadogas/>
- <https://logopedia.hupont.hu/7/mit-tehet-a-szulodadogas>
- <https://dadogas.hu/blog/2016-10-28/mit-tehetek-en-mint-szulo>